

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tusty druk (najwyżej 8 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 59.

Kraków, środa 12 marca 1941 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrócić. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Jugosławia a amerykańskie próby mącenia.

Stosunek Jugosławii do Niemiec określony jest przez bliskie sąsiedztwo.

Belgrad, 11 marca. Czołowy dziennik Jugosłowiański „Politika” pisze w związku z amerykańską propozycją dostarczenia pomocy Jugosławii, że nie chodzi tu o krok, który można by traktować poważnie, ale o naiwną i problematyczną próbę wycofania terenu celem poparcia brytyjskich manewrów, przeprowadzanych podczas pobytu Edena w Atenach i na Bałkanach, zmierzających do rozszerzenia wojny.

Ameryka ponownie ujawniła chęć włączenia się do spraw europejskich i tym samym zagraża pokojowi europejskiemu.

Dziennik „Vreme” zajmuje się w dłuższym artykule stosunkiem między Niemcami a Jugosławią i wskazuje przytem na ostrą reakcję Berlina wobec stanowiska Waszyngtonu w sprawie bałkańskiej. Określa się próbę interwencji Roosevelta jako

próbę stworzenia nowych konfliktów na Bałkanach

i jako czynność, która zwraca się przeciwko pokojowym usiłowaniom Niemiec w tym rejonie. Roosevelt nie żywi bynajmniej uczucia miłości do Bałkanów, a zarówno niedawna podróż płk. Dognovana po

stolicach bałkańskich, jak i ostatnia próba Roosevelta są jedynie

wynikiem dyplomatycznej matematyki Białego Domu.

W przeciwieństwie do tego stanu rzeczy stoją przyjaźielskie uczucia, które Niemcy żywią do Jugosławii. Dziennik „Samouprawa” pisze, że „cokolwiekby się stało na świecie — Niemcy i Jugosławia pozostaną, w myśli słów kanclerza, na wieczne czasy sąsiadami. Jak wiadomo „Samouprawa” jest centralnym organem partii Jugosłowiańskich radykałów, kierowanej przez premiera Cwetkovicza. „Musimy patrzeć na rzeczywistość i logicznie na tej podstawie budować — czytamy dalej w artykule „Samouprawa” — i musimy myśleć o wzajemnych interesach Jugosłowiańsko-niemieckich, które równocześnie są interesami Europy”.

Posel angielski opuścił Sofję.

Sofja, 11 marca. Dotychczasowy poseł angielski w Sofji, Rendel, opuścił obecnie ostatecznie stolicę Bułgarii wraz z 50 obywatelami angielskimi, należącymi do jego

misji, czy też do kolonii angielskiej w Bułgarii.

Odjazd Rendela nastąpił w poniedziałek wieczorem w wielkiej dyskrekcji. Zrezygnowano z odjazdu z głównego dworca, obierając za miejsce wyjazdu podmiejski dworzec Poduene, gdzie Rendel wraz ze swymi towarzyszymi wsiadł do pociągu specjalnego, który następnie wyruszył w stronę Istantulu.

Posel amerykański w Sofji, Earle, towarzyszył Rendelowi aż do granicy Bułgarii. Ze strony rządu bułgarskiego upoważniono jednego z sekretarzy ministerstwa spraw zagranicznych do towarzyszenia Anglikom aż do stacji granicznej Swilengrad.

Dzień przedtem opuścili Sofję emigranci. Opiekę nad interesami zarówno Anglii, jak i emigrantów, objął poseł Stanów Zjednoczonych.

Militaryzacja kolei i portów bułgarskich.

Sofja, 11 marca. Decyzją rady ministrów kolei żelazna i porty bułgarskie zostały militaryzowane. Funkcjonariusze zostali przyjęci do służby wojskowej w randze oficerów, podoficerów lub żołnierzy.

Rumuński minister propagandy do żołnierzy niemieckich.

(=) Bukareszt, 11 marca. W ramach specjalnej audycji niemiecko-rumuńskiej dla żołnierzy, nadanej przez radio rumuńskie, minister propagandy profesor Craiinic wygłosił przemówienie do żołnierzy misji niemieckich sił zbrojnych w Rumunii.

Minister oświadczył na wstępie, że otwiera cykl odczytów zwróconych do żołnierza niemieckiego, jako powitanie i podziękowanie, celem udzielenia mu pewnych wiadomości o Rumunii. Niemiecka misja wojskowa przybyła na zaproszenie do Rumunii. Rumunia, otoczona niebezpieczeństwami, była zmuszona oglądać się za pomocą i w tej ciężkiej sytuacji zwróciła się do Niemiec, które z nadwyżek swoich potężnych sił zbrojnych wydelegowały specjalną misję i spełniły prośbę Rumunii.

Następnie minister rumuński wspominał o geście kanclerza Hitlera, który wyciągnął swą rękę do Rumunii. W dalszym ciągu mowa podkreśliła przyjazne stosunki między Niemcami i Rumunją, które od tej chwili muszą łączyć nazawsze oba narody. Rumuni bowiem zwrócili się do Niemiec nie pod wpływem chwilowego i okolicznościowego niebezpieczeństwa, ale nadto żołnierze niemieccy bawiący tu dzisiaj, stanowią łącznik, który musi przetrwać w przyszłości całe stulecie.

W końcu minister poświęcił ustęp swej mowy żołnierzom rumuńskim, określając ich jako niezwykle chętnych do przyjmowania nauki i odoszczędnych ze szczególnym entuzjazmem do wyszkolenia, jakie otrzymują od swych kolegów niemieckich. Rumunia wierna jest słowom swojego szefa państwa, gen. Antonescu, „Z Niemcami zwyciężymy, albo wraz z nimi padniemy”. To wyznaczenie wiary jest równocześnie wyznaczeniem całego narodu rumuńskiego.

25 strażaków zasypanych gruzami.

Nowy Jork, 11 marca. W miejscowości Brockton w Stanie Massachusetts podczas akcji gaszenia pożaru w pewnym kinie zawaliła się nagle konstrukcja dachu, grzebiąc pod gruzami 25 strażaków. — Sześciu strażaków poniosło śmierć, dwóch nie zdążyło dotychczas odezwać, 16 odniosło rany częściowo ciężkie. Publiczność opuściła kino zaledwie na kilka godzin przed pożarem.

Niemiecka baza do ataku przeciwko Anglii.

Niemiecki komunikat wojenny.

Berlin, 11 marca. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Lotnictwo kontynuowało za dnia i ostatniej nocy swoje działania bojowe przeciwko obiektom w Wielkiej Brytanji i na obszarze morskim dookoła wysp brytyjskich.

Silniejsza formacja samolotów bojowych zaatakowała, mimo ciężkiej sytuacji atmosferycznej i potężnej obrony, ważne ze względów wojennych obiekty w Londynie następującymi po sobie falami z wielkim skutkiem.

Dalszy atak skierowany był ostatniej nocy na urządzenia państwowych zakładów w Portsmouth. Przez trafienia bombami

średniego i ciężkiego kalibru powstały silne pożary.

Samoloty wywiadowcze zatakowały u szkockiego wybrzeża wachodniego konwój i uszkodziły ciężko dwa samoloty. Na południe od Plymouth oburzono bombami wielki okręt handlowy.

Podczas ataków na lotniska w Anglii południowej i Szkocji zostały skutecznie zbombardowane.

Lekkie niemieckie formacje lotników bojowych zniszczyły podczas ataku na pewne lotnisko na Malcie trzy brytyjskie samoloty myśliwskie na ziemi i podpaliły jeden

Rozmowy i konferencje w Vichy.

(=) Vichy, 11 marca. Urzędowo komunikują, że w niedzielę odbyły się tu z racji wizyty generała Weyganda konferencje z udziałem generalnego delegata rządu francuskiego w Afryce, ministra wojny generała Huntzigera, sekretarza stanu w ministerstwie kolonii kontradmirała Platona i sekretarza stanu w ministerstwie lotnictwa generała brygady Bergereta.

W toku tych rozmów poruszono szereg problemów dotyczących spraw politycznych, gospodarczych i wojskowych terenów Afryki francuskiej.

z hangarów. Także i urządzenia portowe w La Valetta otrzymały trafienia bombami. Artylerja dalekosiężna wzięła pod ogień nieprzyjacielski konwój na drodze do Dover.

Bateria wojska zmusiła kilka okrętów brytyjskich, które usiłowały ostatniej nocy zbliżyć się do wybrzeża Atlantyku, do odwrótu.

Nieprzyjaciel nie dokonywał nalotów na teren Rzeszy i na tereny obsadzone ani za dnia, ani w nocy.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 11 marca. Włoski komunikat wojskowy z poniedziałku brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej, komunikuje:

Na froncie greckim działalność piechoty i artylerji na rozmaitych odcinkach XI armji. Na odcinku IX armji wojska włoskie w walkach o lokalnym znaczeniu wzięły do niewoli jeńców i zdobyły broń.

Liczne formacje włoskiego lotnictwa gruntownie zbombardowały i ostrzelały z karabinów maszynowych nieprzyjacielskie stanowiska baterji, rowy strzeleckie, samochody, obozy namiotowe i wojska. Jeden ważny nieprzyjacielski punkt oparcia został trafiony. W walkach powietrznych zestrzelono cztery nieprzyjacielskie samoloty, typu Gloster.

W Afryce północnej nieprzyjacielskie samochody pancerne, które usiłowały zbliżyć się do Giarabub, zostały zmuszone do ucieczki przez ogień włoskiej artylerji. Włoskie samoloty bombardowały nieprzyjacielskie bazy flotowe i lotnicze w Cyrenajce.

W dniu 8 marca oddziały niemieckiego korpusu lotniczego wzięły pod ogień karabinów maszynowych brytyjskie zbiorowiska samochodów. Nieprzyjacielskie samoloty bombardowały Trypolis i Zuara. Jest trzech zabitych i dwóch rannych, jak również lekka szkoda materiałowa.

W Afryce wschodniej ożywiona działalność wywiadowcza na froncie północnym. Nieprzyjaciel, nie wyrządzając szkód, dokonał nalotów na Harrar i Diredaus. W Diredaus jeden nieprzyjacielski samolot został zestrzelony przez włoską obronę.

Z pobytu Edena w Kairze.

Sztokholm, 11 marca. — Jak donoszą ze strony angielskiej, Eden odbył w Kairze narady z rządem egipskim nad sprawami gospodarczymi i politycznymi.

Komunikat ten ma widocznie na celu zrobić wrażenie, że narady wojskowe Edena z Wavellem, Dillem i in. zostały już zakończone. Oznacza to jednak, że Anglia uważa za konieczne przyznanie Egipcjom pewnych koncesyj i uwzględnienie życzeń Egiptu, aby zabezpieczyć się przed niespodziankami.

„Stockholm Tidningen” pisze w związku z powyższym: „Oddanie ostatnich pozycji w Europie południowo-wschodniej byłoby niezwykle niebezpiecznym dla interesów angielskich w całym rejonie morza Śródziemnego i dla tego wszystkiego, co związane jest dla imperjum angielskiego z nazwą Suez”.

Rząd egipski uchwalił ostatnio kredyty w kwocie 200.000 funtów na obronę przeciwlotniczą, która ma być w miastach egipskich znacznie rozbudowana.

Rząd angielski zgodził się wypłacić królowi Ibn Saud kwotę 300.000 funtów szterlingów, jako odszkodowanie za małą frekwencję pielgrzymów do Mekki w związku z obecną wojną.

Teoria i praktyka.

Czy Ameryka zdoła dostarczyć Anglii pomocy?

Berlin a ustawa pomocy dla Anglii.

Berlin, 11 marca.

Jest faktem zdumiewającym, ale nie mniej prawdziwym, że przyjęcie ustawy o pomocy dla Anglii, czyli t. zw. ustawy lombardowej przez senat amerykański, nie wywarło w Berlinie większego wrażenia. Dzienniki i radio ograniczyły się do podania rzeczowych informacji na temat decyzji senatu amerykańskiego, a w kołach narodu niemieckiego nie została ona uznana za godną większej uwagi. Szerokie rzesze niemieckiej opinii publicznej zgóry wiedziały, że ustawa lombardowa przejdzie taką czy inną drogą, a pytanie, jaką większość uzyska przytem Roosevelt, nie budziło większego zainteresowania.

Rozważając ewentualny wpływ ustawy lombardowej na niemiecką opinię publiczną, zrozumiałe jest, iż w pierwszym rzędzie należy się zaznajomić z poszczególnymi punktami tej ustawy.

Są one następujące:

1) Prezydentowi Stanów Zjednoczonych zezwolono na produkcję lub nabywanie w fabrykach lub w warsztatach okrętowych amerykańskich wszelkich materiałów obronnych, przeznaczonych dla kraju, którego obroną prezydent Stanów Zjednoczonych uzna za sprawę istotnej wagi.

2) Wymienione artykuły obronne mogą być przekazywane zainteresowanym stronom w drodze sprzedaży, przeniesienia własności, wymiany pożyczki itd.

3) Prace nad naprawą materiałów obronnych mogą być wykonywane na rachunek zagranicznych rządów, jeżeli prezydent uzna tego rodzaju czynności jako korzystne dla interesów Stanów Zjednoczonych.

4) Rządy otrzymujące pomoc od Stanów Zjednoczonych w ramach tej ustawy mogą otrzymywać wszelkie wyjaśnienia na temat dostarczania materiałów.

5) Upoważnienia udzielone prezydentowi na mocy wymienionej ustawy wygasają z dniem 30 czerwca 1943 r.

6) Ogólna wartość materiałów, jakie mogą być udzielone z amerykańskich zakładów wojskowych, może wynosić najwyżej 1,3 miljarda dolarów.

7) Prezydent jest zobowiązany zasięgać rady szefów sił obronnych kraju przed odstąpieniem materiałów obronnych, stanowiących własność rządu amerykańskiego.

8) Prezydent jest zobowiązany w regularnych okresach 90 dni składać Kongresowi sprawozdania na temat sposobów korzystania z pełnomocnictw udzielonych mu tą ustawą.

Na temat „ustawy lombardowej“ toczyły się, jak wiadomo, przez długie miesiące kampanje wewnętrzne, oraz ciągi się przez całe tygodnie debaty w senacie.

Berlin obserwował z zupełnym spokojem przebieg wypadków w Waszyngtonie

i podawał do wiadomości publicznej zarówno mowy, jak i opinie tak zwolenników ustawy lombardowej, jak i jej przeciwników.

Niemieckie komentarze prasowe bynajmniej nie kwestionowały, że w końcu efekty ustawy lombardowej zostaną osiągnięte przez senat, ponieważ Stany Zjednoczone nie czyniły żadnej tajemnicy ze swego filoangielskiego stanowiska, a wrogię wobec osi stanowisko prezydenta Roosevelta, zwłaszcza zaś jego otoczenia, jest tu rzeczą znaną oddawna.

Ileokroć potrafi się tu o ten temat, przytacza się oświadczenie Kancelarza Hitlera, złożone w jego ostatniej mowie, a stwierdzające, że Niemcy politycy i dyplomaci wzięli w rachubę wszelkie ewentualności i że pomoc amerykańska w jakiegokolwiek formie musi przyjść zapóźno.

Wobec tego spokojnie przygląda się Berlin propagandzie angielskiej, oraz dyskusji, jaka jeszcze teraz — po przyjęciu ustawy lombardowej przez senat — rozwija się w Stanach Zjednoczonych i w której opozycja zapowiedziała, iż zdecydowana jest poczynić największe wysiłki celem zwalczania pomocy dla Anglii.

Więcej zainteresowania znajdują już w kołach dziennikarskich rozważania prasy amerykańskiej, oraz neutralnych obserwatorów, na temat:

1) Wogóle materiałów wojennych, oddanych już do dyspozycji i mających być oddanymi przez Stany Zjednoczone Anglikom, może dojść do ich kraju.

Prasa amerykańska podkreśla z coraz większym naciskiem, że operacje niemieckich łodzi podwodnych stanowią dla Anglii poważne niebezpieczeństwo.

I tak na przykład „Washington Post“ pisze, że ataki niemieckiej floty podwodnej stanowią dla Anglii jeszcze większe niebezpieczeństwo, niż groźba niemieckiej inwazji, i że według nadeszłych dotychczas informacji straty floty angielskiej są tak znaczne, iż wskutek tego przetransportowanie amerykańskich materiałów wojennych musi stanąć pod znakiem zapytania.

Dziennik „Christian Science Monitor“ podaje interesujące szczegóły m. in., że z powodu braku okrętów nie może odejść do Anglii transport 50 samolotów myśliwskich i 50 bombowców i że zdaniem czolowych osobistości amerykańskich jeszcze przed przyjęciem ustawy lombardowej, w ciągu ostatnich miesięcy nagromadziły się w Ameryce większe ilości materiałów wojennych, przeznaczonych dla Anglii, które nie będą mogły być przewieziona.

Jak stwierdzają dalsze doniesienia ze Stanów Zjednoczonych w obecnej chwili przedmiotem częstych dyskusyj są tam dwie interesujące sprawy, pozostające w łączności z ustawą „Lend Lease“:

1) Czy pomoc Stanów Zjednoczonych będzie miażdżąca dla Wielkiej Brytanji os do ostatecznego wyniku wojny? i 2) czy niedostarczenie pomocy ze strony

Senat U. S. A. przyjął ustawę o pomocy dla Anglii.

(-) Waszyngton, 11 marca. W ubiegłą sobotę wieczorem senat przyjął 60 głosami przeciw 31 ustawę o pomocy dla Anglii, poczem jeszcze raz wejdzie ona pod obrady Izby niższej, celem ostatecznego przyjęcia zmian w tej ustawie, dokonanych w senacie.

M. in. ustawa przewiduje pełnomocnictwa dla rządu, który może dysponować zamówieniami we własnych lub prywatnych przedsiębiorstwach przemysłu zbrojeniowego, oraz odstąpić materiał zbrojeniowy tym krajom, które zdaniem prezydenta uchodzą za „wojne dla obrony własnej Stanów Zjednoczonych“.

Z posiadanego zapasu materiałów prezydent upoważniony jest do natychmiastowego odstąpienia zapasów, przedstawiających wartość 1,3 miljarda dolarów. Niezależnie

od tego otrzymuje prezydent pełnomocnictwo przyjmowania do naprawy w amerykańskich stoczniach i fabrykach okrętów wojennych państw wojujących, samolotów, względnie innych części i materiałów wojennych. Prezydent posiada również prawo zasięgania informacji w sprawie uzbrojenia innych państw.

Ustawa powyższa posiada ważność do dni 1 lipca 1943 roku, o ile większość głosów obydwu Izb nie zostanie określone wcześniejsze wygaśnięcie, względnie przesunięcie terminu jej ważności. Żadne z postanowień ustawy o pomocy dla Anglii nie może być po myśli dodatkowego wniosku w ten sposób interpretowane, iż prezydent posiada pełnomocnictwa co do oddawania do dyspozycji ochrony transportów materiału wojennego dla państw prowadzących wojnę.

Stanów Zjednoczonych umożliwi Niemcom wygranę wojny?

Z natury rzeczy wynika, że w tej dziedzinie więcej zaufania ma się do opinii generałów i oficerów, niż polityków. Władze zaś, że generałowie i admirałowie zaliczają się do największych przeciwników ustawy lombardowej, jakkolwiek ostatecznie są przecież zobowiązani do posłuszeństwa wobec naczelnego dowódcy armii amerykańskiej — prezydenta Roosevelta. Dopiero niedawno opowiadali ludzie, którzy powrócili z Anglii do Ameryki, że Angilcy są zdecydowani walczyć do ostatka, jakkolwiek posiadają bardzo niewielką nadzieję na swoje zwycięstwo. Do tego doliczyć jeszcze należy:

zastrzeżenia natury wewnętrzno-politycznej,

a to w odniesieniu do udzielenia prezydentowi Rooseveltovi pełnomocnictw, co do których mówi się, że równają się one zakresowi władzy, jaki Roosevelt nieustannie krytykuje u wodzów państw totalitarnych.

Zrozumiałem jest ponadto, że wielkie sukcesy niemieckiej marynarki i niemieckiego lotnictwa, oraz cyfry zatopień angielskiego tonażu morskiego wywołują w Stanach Zjednoczonych bardzo silne zainteresowanie, które znajduje swój wyraz w takich opiniach, jaką na przykład wyraził admirał Stirling:

„Gdyby Anglii nie udało skutecznie przeciwstawić się akcji wojennej, jaką Hitler zagroził z nastaniem wiosny, wówczas straci ona wszystkie korzyści, uzyskane dotychczas przy pomocy blokady i sama narazi się na niebezpieczeństwo wygłodzenia“. Stirling, który zresztą jest nastrojony wybitnie przyjaźnie dla Anglii, zwrócił przytem uwagę na olbrzymie straty, poniesione przez angielską flotę w ostatnich tygodniach, to jest w okresie, kiedy jeszcze nie ma się do czynienia z zaostrożoną wojną podwodną.

W tych warunkach Niemcy nie sadzą, sobie trudu prowadzenia dyskusji i sennia proroców na temat wartości i znaczenia ustawy lombardowej dla Anglików i Amerykanów. Wierzą oni w słowa Kancelarza Hitlera i są przekonani, że zbliżające się wypadki wojenne udowodnią najlepiej, jaka wartość należy przypisać pomocy amerykańskiej, której zresztą bynajmniej się nie bagatelizuje. Decydującym pytaniem jednak, na które odpowiedź padnie po rozpoczęciu walki o wyspę brytyjską, jest kwestja: ile samolotów, armat lub karabinów zostało załadowanych w Stanach Zjednoczonych i ile z tego faktycznie nadeszło do Anglii!

Specjalny wysłannik Roosevelta jedzie do Anglii.

Waszyngton, 11 marca. Prezydent Roosevelt wysłał nowego specjalnego wysłannika do Londynu. Jak zakomunikowano onegdaj w Białym Domu, w najbliższym czasie uda się do Londynu bankier nowojorski Averill Harriam, członek wydziału zbrojeniowego.

Jego zadaniem będzie — jak oświadczone w komunikacie Białego Domu — „omówienie wszystkich problemów, dotyczących dostaw sprzętu wojennego dla Anglii, jak również możliwości przyspieszenia dostaw ze Stanów Zjednoczonych“.

Harriamowi towarzyszyć będzie cały sztab rzeczoznawców, między którymi znajdują się: pułkownik Silen George Green jako przedstawiciel departamentu wojny i Edward Warner jako przedstawiciel władz cywilnych dla komunikacji lotniczej.

Feljton krakowski.

O uśmiechu i gęszczności słów kilkoro...

Przez przesycone opalową mgiełką powietrze przedwiosennego południa płynie jasna pieśń hejnału. Czyste kaskady tonów spadają na wysmakłe, gotyckie wieżyczki i na pochyłe dachy świątyni. — Postacie świątyni, tkwiące od wieków gdzieś na wysokich grzymsach, zamary, zda się, w zasłuchanej pozie. Ich głowy otoczone aureolą słonecznego pyłu pochylili się w zadumie.

Po przez kamienną koronkę fasady spływa dźwięczna hejnałowa struga na lśniące wilgotne kamienne płyty starego rynku.

Zbudzone gołębie zerwały się trzepocąc chmurą z zacisznych zakamarków sukienic, zatoczyły szerokościę koło i uspokojone powróciły na wygodne balustrady krzączących. Gruchające rajcowanie złało się głębokim akompaniamentem z prostą melodią hejnału.

A pieśń odbiła od wąskookiennych kamieniczek, rozlewa się stugłosem echem w mroczne uliczki, przez bramy i podcienia, sklepione arkady ku uśmiechniętym plantom...

Rozbawiona gromadka dzieci przerywała na chwilę gonitwę po podszycających ścieżkach i patrzy ku strzelistym wieżom. Na małych budach zastęyla na chwilę promienna radość uśmiechu...

O Krakowie!.. Jakże jesteś piękny, ile prostoty w niezliczonych Twoich świątyniach, ile pogody w każdej starej kamienicy, w każdym załomie odwiecznych murów...

O Krakowie!.. dlaczego przez Twe spokojne place i ulice tylko dzieci przebiegają z uśmiechem, tylko dzieci zapytane pospieszają z uprzejmą odpowiedzią? A starsi są zgorzkniali, źli i niegrzeczni...

— A to się wybrał, ten Butt! — powiedzą czytelnicy, przeczytawszy moje słowa. W tych ciężkich, smutnych czasach wojny domaga się uśmiechniętych i zadowolonych twarzy. Może jeszcze „piosenki na usta“ się panu zachciało, panie Butt!

Najmilsi czytelnicy, ja jednak śmiem doradzać, żebyście odrzucili zgorzkniały wyraz twarzy, abyście słowa wasze i mowę nastroili na nieco jaśniejszy, taki przejrzyisty, hejnałowy ton. Czyż nie lżej przejść przez ciężkie nawet życie z uśmiechem na ustach? Czyż nie łatwiej czekać na lepsze jutro wśród uśmiechniętych, niż pośród ponurych twarzy?

Dość mamy przecież trudów i kłopotów, pocóż jeszcze samemu uprzykrzać sobie wesołości?

Jakże utrudniamy sobie, jak komplikujemy wszystkie pociągnięcia brakiem pogody ducha, jak uprzykrzamy wzajemne stosunki brakiem uprzejmości.

Właśnie teraz, więcej niż kiedykolwiek, powinniśmy wprowadzać w czyn hasła: „Uśmiechnij się“ i „Uprzejmością zdobędziesz świat“.

A tymczasem jakże mało spotyka się ludzi miłych, uśmiechniętych i uprzejmych. ...Wchodzę do sklepu przy jednej z głównych ulic, aby kupić jakąś drobnostkę. Sklep urządzony jak piękny salon, lśni od luster i polerowanej stali. Ale sprzedawcy jest ponury i jakby z łaski pokazuje mi żądany towar.

Pytam o cenę — wydaje mi się bardzo wysoka.

— Oo! to bardzo drogo... — wyrywa mi się uwaga.

— W najgorszym razie może pan nie kupić! — odpowiada sprzedawca z miną obrażoną i złą.

Naturalnie że mogę nie kupić i napewno po takiej odpowiedzi nie kupię w tym sklepie. Wychodzę speszony z wspaniałego składu i idę do małego sklepiku przy bocznej uliczce, gdzie wprawdzie niema neonów i kryształowych szyb, ale zato sprzedawca jest uśmiechnięty i uprzejmy.

...Siedzę w tramwaju. Tłok niebawym, Ludzie gniją się i pchają, pełni złości i nienawiści. Każdy uważa sąsiada za osobistego wroga, patrzy nań z podębą i czeka tylko sposobności, żeby kogoś siarczyście skłać.

Na przystanku powstaje zamieszanie: jedni chcą wysiąść, drudzy wsiąść, a stojący na pomoście nie uważają za stosowne zrobić miejsce przechodzącym. Nikt nie chce ustąpić, wszyscy mają wściekłe miny i niegrzeczne odpowiedzi.

Nie pomagają nawoływania i wskazówki konduktora. Głos jego ginie wśród wykrzykników niezadowolonych pasażerów.

Na domiar złego motorowy rusza nie czekając na „rozładowanie się“ tramwaju. Sypią się mało wykwitne uwagi i przekleństwa.

Przedemną stanęła jakaś otyła pani. — Choć nogi pięknie miały boła, wstaje, ustępując jej miejsca. Jej miejsce siada wygodnie z miną napszonej kwoki, nie dziękując mi za uprzejmość, nawet nie uśmiechnie się, patrzy tylko z miną obrażoną i złą. Jak czytelnicy sadzą, czy na drugi raz ustąpiłbym miejsca podobnej pani?

...Spóźniłem się trochę do kina. — Gdy wchodzę, wyświetlają już reklamy. Bileter wskazuje mi miejsce w środku rzędu. Przechodzę ostrożnie, przepraszając siedzących. Już dochodziłem do wyznaczonego krzesła gdy spada na mnie awantura:

— Co to za sposób przepychać się przez publiczność, nie ma pan miejsca na skraj rzędu!

— Bardzo przepraszam — usprawiedliwiam się — ale bileter wskazał mi to miejsce. —

— To nie trzeba się spóźniać, żeby nie przeszkadzać patrzącym się...

Naprawdę nie wiem, dlaczego reklama przeszła do szorowania, czy pieczenia była wspanialsza dla tego widza od pogodnego nastroju i odprężenia nerwów, po które ostatecznie pewnie i on sam przyzedł do kina?

...Spieszę się do biura, ale po drodze chciałbym nadać list polecony. Przy okienku na poczcie stoją dwie osoby. Pam przedemną ma cały gruby plik listów. Nim go urzędnik załatwi, potrwa co najmniej kilka minut i spóźnię się do biura. Chcę więc poprosić pana z większą ilością listów, aby mi z moim jednym listem puścił przed sobą do okienka:

— Bardzo pana przepraszam — zagaduję jak najuprzejmiej.

Spójrzal na mnie z takim ponurym i wściekłym miną, że wolałbym sto razy spóźnić się do biura, niż dokończyć moją prośbę.

Raz jeden spotkałem kogoś uprzejмого: Szukałem ulicy Wyspiańskiego. Zapytani przechodnie zbywali mnie krótkim „nie wiem“, lub prosto wzurzali ramionami.

Wreszcie przystępuję do jakiegoś pana i proszę o wskazanie mi tej ulicy. Nieznajomy najuprzejmiej wskazuje, w którą mam pójść stronę:

— Zresztą proszę pójść za mną, idę tamtędy i wskaza panu ulicę Wyspiańskiego — mówi z uśmiechem.

Jestem zdziwiony i uszczęśliwiony. Jakże przyjemnie spotkać kogoś urozejmego i pogodnie uśmiechniętego. Cały świat wydał mi się piękniejszy.

Dochodzimy do celu i serdecznie dziękuję grzecznemu panu.

— Ach, proszę bardzo, to przecież taka drobnostka — odpowiada. — Cieszę się, że właśnie wiedziałem, gdzie jest ta ulica, gdyż dobrze nie znam miasta. — Jestem przyjeźdnym i mieszkam w Krakowie dopiero od kilku dni... Butt!

Wewnętrzny front Wielkiej Brytanji a wojna.

Kraj masonów.

Kraków, 11 marca.

Anglia jest klasycznym krajem wolno-mularstwa. **Angielskie wolno-mularstwo zostało założone w dniu 24 czerwca 1717 w Londynie, gdy powołano do życia Wielką Łożę.** Aczkolwiek zwyczajnie Wielkiej Łoży wzięto ze starego wolno-mularstwa innych krajów, to jednak cel założenia łoży angielskiej był zupełnie inny. W księdze obowiązków z r. 1723 występuje na jaw polityczny charakter a mianowicie pogodzenie whigów i torysów na korzyść domu hanowerskiego jako zakończenie zamieszania po drugiej rewolucji angielskiej.

Na wystawie w Berlinie przedstawiono oryginalną konstytucję wolno-mularzy Andersona z r. 1723, która jest dowodem przemiany zakresu działania z terenu rekielidzi na teren polityczny. Z Anglii ten system pracy wolno-mularzy przedostał się następnie do innych krajów europejskich. Występuje przytem na jaw ciekawa różnica mianowicie podczas gdy wolno-mularstwo angielskie pracowało **nad utrzymaniem państwa**, to organizacje łoż na kontynencie zmierzały do rozbicia państwa.

Wyjaśnienie tych przeciwieństw znajdujemy w bogatym materiale wystawy berlińskiej. M. in. znajduje się tam herby angielskich wolno-mularzy. **Nawiązuje on do symboli żydowskich i został opracowany przez pewnego żyda, a także i niektóre przedmioty rytualne wolno-mularzy brytyjskich posiadają hebrajskie napisy i obrazy.**

Na Guernsey znaleziono nawet flagę angielską „Union Jack“ z odznakami wolno-mularzy. Żydowskie wolno-mularstwo i patriotyzm brytyjski znalazły wspólną drogę. Po wojnie światowej król Jerzy V **pozwolił angielskim wolno-mularzom na umieszczenie lwa brytyjskiego na ich herbie jako „znak wdzięczności za tak energiczną pomoc w wojnie“.** Edward VII przeszedł do historii jako „królewski mason“ a obecnie panujący król angielski Jerzy VI wyraził w londyńskim Albert Hall swoje zadowolenie ze związku wolno-mularstwa z królestwem angielskim.

Na wyspie w kanale La Manche — Jersey istniała **wielka łoża prowincjonalna, Wielka jej świątynia i świątynia „Marka master-Loge“**, obok obfitego dalszego materiału, została wybudowana w oryginale na wystawie berlińskiej. Do inwentarza świątyni należy obok zwykłych stołów żydowskich także i żydowskie stroje modlitewne, oraz portret „brata łoży“ Roosevelta, obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Księga gości łoż na Jersey jak również i inne znalezione zapiski wskazują również, że **wszyscy czotwórkowcy stanu w Anglii są braćmi łoży.**

Także i Kościół anglikański utrzymuje ściśle stosunki z wolno-mularstwem. Biskup Birminghama, podczas zakładania kamienia węgielnego pod pewien kościół otwarcie powiedział, że „wielka ilość z pośród nas biskupów, wielu duchownych i niezliczeni wierni“ należą do łoż wolno-mularskich. W Anglii istnieje ponad 10 tysięcy łoż z więcej, jak 700.000 członków.

umierania z głodu. Ale dzisiaj budzą się wśród ludności angielskiej prądy, które wskazują na to, że ludzie ci nie myślą znoś się dalej tych paradoksalnych stosunków i domagają się rozwiązania problemów socjalnych tak, jak to już dawno uczyniono w innych krajach.

Powodem wielu nieporozumień jest również znany **snohizm angielski.** — Symowie bogatych rodzin uczęszczają do t. zw. Public Schools i ambicją każdej zamożniejszej rodziny jest, aby syn jej kolegował w szkole z potomkami słynnych rodzin arystokratycznych. Ten punkt widzenia wywiera wpływ także i na wybitne osobistości, prowadząc do wielu zgrzytów i nieporozumień.

Tak np. ostatnio pułkownik Bingham oświadczył w artykule, zamieszczonym w „Times“, że wychowankowie Public Schools są o wiele lepszym materiałem na oficerów, niż uczniowie zwykłych szkół. Stało się to powodem wielu ataków na dowództwo angielskie i w rezultacie płk. Bingham padł ofiarą własnej niezręczności, będąc zmuszonym do opuszczenia swego stanowiska oficera wyszkolenia.

Pozornie błaha ta sprawa stała się powodem ostrej dyskusji na łamach prasy, przyczyniając się do wznowienia sprawy

domagając się upaństwowienia banków, kopalń kolei i posiadłości ziemskich.

Mówi się o zorganizowaniu komitetu dla reformy szkolnictwa, które ma obejmować nie tylko demokrację Public Schools, ale także i ustawę o podwyższeniu wieku szkolnego do 15 a nawet 16 lat.

Ludzie tacy jak Bevin, Attle, Morrison, Greenwood i inni członkowie rządu przeprowadzają dyskusję na temat nowej organizacji porządku gospodarczego i socjalnego po wojnie, a przedstawiciele związków robotniczych występują ostro przeciwko dalszemu obniżaniu stopy życiowej aż do okresu powojennego.

Jak zwykle, tak i tym razem do głosu doszli t. zw. politycy kawiarniani, którzy sądzą, że można przeprowadzić rewolucję, nie ruszając się od stolika w kawiarni czy klubie i że rewolucja ta będzie w istocie rzeczy rewolucją. Z drugiej zaś strony wchodzi konieczność zabrania głosu w tej sprawie, gdyż reformy socjalne, przepro-

reform socjalnych. Rzecz jasna, że reformy te nie dotyczą czasów obecnych, ale przygotowuje się grunt pod reformy powojenne. Nie można się dziwić, że znalazło się odrazu wielu ludzi z gotowymi planami, tak, że jedno z pism wysunęło na pół żartem na pół serio propozycję powołania do życia **specjalnego ministerstwa planów i zamiarów**, wyrażając przytem wątpliwość, czy jeden minister podola temu olbrzymiemu zadaniu.

Nie należy sądzić, że konserwatyści milczą w tej dyskusji. Znalazł się nawet jeden z nich, który otwarcie oświadczył, że system rządzenia Anglią jest dobry i nie należy niczego zmieniać. Tylko fanatycy mogą domagać się zmian. Człowiekiem tym był pisarz i członek Izby Gmin **A. P. Herbert.**

Przeciwwagę tego rodzaju oświadczeń stanowią inne deklaracje, z których na specjalną uwagę zasługuje oświadczenie arcybiskupa Yorku na ostatniej konferencji kościelnej. Oświadczył on: „Wierzymy, że pozostawienie gospodarczych bogactw naszego kraju we własności prywatnej jest **przeszkodą do zrealizowania zasad chrześcijańskich“.**

Nie zasypiają sprawy także i przywódcy Labour Party,

wadzone przez kraje nieprzyjacielskie a więc Niemcy i Włochy zbyt jaskrawo odbijają od stosunków angielskich, aby można było przejść nad nimi do porządku dziennego.

Rzecz jasna, że ma to „o dzieje się obecnie w Anglii, **baczną uwagę zwraca Ameryka.** Ale i tam nie sądzi się, aby Anglija na serio myślała o jakiejś poważnej rewolucji socjalnej. Aktywność żywiołów opozycyjnych obudziła z uspienia konserwatystów, którzy energicznie występują w obronie dawnego porządku, uważając, że niema powodów do dalszych zmian. Zaostrzenie tej walki między socjalistami a konserwatystami spowodowało konieczność wypowiedzenia się polityków po jednej albo po drugiej stronie. Walka zaostrza się tem więcej, że jest wielu, którzy mają **dużo do zdobycia**, ale jest także wielu takich, którzy mają **dużo do stracenia.**

Układ syjamsko-indochiński będzie podpisany we wtorek

Tokio, 11 marca. Podpisanie układu między Syjame a francuskimi Indochinami nastąpi we wtorek popołudniu w biurze japońskiego ministra spraw zagranicznych **Josuke Matsuoka** przez delegatów japońskich, francuskich i syjamskich.

Premjer syjamski, który przybył na kon-

ferencję pokojową do Tokio, oświadczył, że przyjazne zabiegi rządu japońskiego będą zawsze z wdzięcznością wspomniane w Syjamie. Syjam miał pełne zaufanie do poczucia sprawiedliwości Japonji i dlatego zgóry udzielił pełnomocnictw Japonji do załagodzenia konfliktu z Indochinami.

Logika realizmu.

Obrazek z życia.

Generalna próba mowej sztuki teatralnej dobiegła końca.

Znany recenzent i krytyk Barzycki z lekceważeniem ruszał ramionami, co do prawdziwej rozpaczy doprowadzało siedzącego obok niego młodego autora, niedawnego laureata konkursu dramatycznego, Michała Otnicza.

— A zatem znajduje pan moją sztukę złą? — spytał Otnicz, usiłując ukryć drżenie głosu. Wiedział już naprzód, że jest porzeczany. Surowy krytyk nie oszczędzał nawet sław, a cóż dopiero mógł mieć za nadzieję początkujący dramaturg!

— Kompletny brak zdrowej logiki w całej rozwijającej się akcji — padła odpowiedź Barzyckiego. — Za tamtą sztukę — został pan laureatem... Dobrze, że bawiłem wtedy we Wiedniu. Teraz pan już nie będzie wodził za nos publiczności... Sztuka winna być odbiciem przejawów życia... A tu ani odrobiny, powiadam, logiki... To nie jest realizm! Jest to tylko niesłychanie naiwne fantazjowanie na temat rzekomego nieopanowania nerwów głównego bohatera dramatu. Prócz sensacyjnej fabuły i zwarzianego tempa wypadków, nic tu niema oryginalnego. Do miłego zobaczenia na premierze!

Ostatnia scena skończyła się. — Bohater pański — to tchórz pierwszej klasy! Zamiast walczyć do upadłego z przemocą — pan mu także szukać kryjówek i to jak śmiesznych jeszcze! — mówiąc to, wyszedł.

Otnicz rzucił ironicznym okiem za krytykiem, nerwowo zapalając papierosa. Miał widać w perspektywie zdyszowanego kłosa

dramatu... Ach! Ten Barzycki! Krytyk tak sławny, a jakże niesłychanie płytki w ustosunkowaniu się do zdarzeń z codziennego życia... A jakże w tem życiu mało wzniosłych, teatralnych bohaterów!..

Rzucił niedopałek i wszedł za kulisy... Po chwili zniknął za drzwiami garderoby Rywińskiego, bohatera sztuki.

Barzycki, nazajutrz po próbie, kończył właśnie śniadanie, rzucając na papier równocześnie recenzję z koncertu, na którym był obecny jako sprawozdawca prasowy wczoraj wieczorem.

Po chwili, przeglądając od niechcenia gazetę — był już na schodach, mając zamiar zanieść do redakcji sprawozdanie, dopiero co napisane.

W momencie wychodzenia z bramy domu, gdy już stawał nogę na chodniku, usłyszał donośny świsł i jakies auto zatrzymało się u brzegu narożnika. Barzycki uczył uderzenie w kark, nagle zarzucił na ramiona jakiegoś barczystego indywiduum, mignął mu w oczach otwarte drzwiczki samochodu, poczuł mdłą woń chloroformu i... stracił przytomność.

Gdy się odzyskał — spostrzegł, że znajduje się w nieznanym mu pokoju, związany na otomanie. Głucha, dzwoniąca w uszach cisza, panowała dokoła. Barzycki rozczepił się... Pokój, skutkiem rolety, tonął w gęstym cieniu. Stół, dwa krzesła, otomana, na której leżał w tej chwili, szafa i jakies wanki koło żelaznego łożka w przeciwnym kącie — to było wszystko. Mdlilo go jeszcze i miał w ustach posmak chloroformu, ale kombinował już jasno i zwięźle...

Napad... Ordynarny napad w biały dzień, przed samym domem! Kto? Pocz? Gdzie się znajduje? Mimowoli spojrział na zegarek w złotej bransolecie. Była 5-ta wieczorem! A napad miał miejsce zaraz po 8 rano! W jakim celu to wszystko? Papier-

rośnie czuł na swem miejscu w kieszonce kamizelki. Była podobnie jak zegarek złota... A więc — rabunek nie grał tu roli... Wobec tego, zapewne i pieniądze w portfelu musiały być nietknięte! Co to wszystko miało tedy znaczyć?

Nagle drzwi otwarły się. Do pokoju weszła jakaś śmłoda, piękna kobieta... Za nią majaczyła wysoka postać draba z rewolwerem w ręku... Twarze obojga niby znane, niby nie.

Barzycki spoglądał na nich prawie zamkniętymi zupełnie oczyma...

— Idź zaraz po Franka, — odezwała się kobieta, — on jeszcze nie obudził się... Znadto skropiłeś chustkę... Niech przyniesie się do szafy... Ja go tymczasem rozwiążę... Powiesicie go, jak tylko ocknie się... Ale djabele! ananas podobny do tego krytyka Barzyckiego. Przystojny facet... Szkoda, że taki lot... Zemsza go więc nie minie... Mógł bandy nie zdradzić... No, idź już... Za pół godziny będzie po nim...

Barzycki usłyszał zamknięcie drzwi i wzięty na rękach rozluźnił się... Otworzył oczy...

— Ani jednego ruchu, — ostrzegła go kobieta, — nie uciekniesz rżasku... drzwi zamknięte na klucz... Podyndasz...

— Kto pani jest? Moje nazwisko Barzycki... Nie mam z wami nic wspólnego... To jakaś omyłka, żadnej bandy nie zdradzałem... Jestem we własnej osobie krytykiem, a nie jego sobowtórem — mówił przedko Barzycki, gdy perlisty pot spływał mu po skroniach.

— Jak pan jest faktycznie Barzyckim — odezwała się do kobiety, — musi pan mieć dowód osobisty na to nazwisko z fotografią. A jeżeli tak, to taki krytyk pewnie ma dużo forsy zawsze przy sobie... Zwyczajnie, jak wielki pan... Dasz mi pan, co jest w portfelu i ten złoty zegarek a udam, żeś mnie pan pobili i uciekli oknem... To i tak nie moja sprawa... O, już

ida... schody trzeszczą...

Barzycki zbladł śmiertelnie. — A oni nie wierzą, że to omyłka? — spytał szepciem.

— Nie... obaj są już pijani i mają rozkaz powiesić... Ręca głowa...

— Bierz kobieto wszystko co chcesz, tylko przedko, a rozwiaż mi nogi! Ha! Słyszcie ich głosy! Szybciej! Na Boga!

— Za późno... Nie wyskoczysz już oknem! Ja ndaję zemdłona... Skryj się do szafy... jak odejdą cię szukać, uciekniesz wtedy.

Barzycki jednym skokiem znalazł się w szafie, rzucając kobiecie zegarek i portfel, które schowała za dekoltu, kładąc się niby zemdłona na podłodze.

Drzwi w tej samej chwili rozwarły się. — Co to znaczy? Gdzie on jest! Okno otwarte? Uciekł? Nima zemdłona na ziemi! — posłyszał w swej kryjówce Barzycki.

— On schował się w szafie... Tam... — dobiegły go słowa kobiety.

„...Podła!“ — pomyślał, drżąc jak liść, Barzycki — Mój koniec!

Z kaskadą szalonego śmiechu szarpnięto drzwi szafy i Barzycki... osłupiał! Rowletę podniesiono. W pokoju było jasno zupełnie.

Przed sobą miał zanoszącego się od śmiechu bohatera dramatu, Rywińskiego... Prima Donna Rzecka spoglądała nań bez szminki... Był skompromitowany.

— Kapituluje pan? — odezwał się grzeźmie Otnicz. — cóż pan, ma pańska niewzruszona logikę realizmu? Zaaranżowałem maleńką szopkę z niby porwaniami... Byliśmy ucharakteryzowani... Zrobił pan w strachu to, czego nie chciał pan widzieć i, uznając u mego bohatera na scenie... Jest pan w mem mieszkaniu... Proszę o dobrą recenzję sztuki... Daruję pan...

Stefan Kraslński.

Problemy reorganizacji życia handlowego w Generalnym Gubernatorstwie.

Kraków, 11 marca. Sytuacja życia handlowego w Generalnym Gubernatorstwie w chwili obecnej stoi jeszcze pod daleko idącymi wpływami dawnych stosunków handlowych. Odnosi się to szczególnie do struktury życia handlowego w ogólności, przeważania zakładów handlowych jednocosobowych, stosunkowo wielkiego przeładowania w tej gałęzi gospodarczej, oraz nadmiernie silnego zażyźnienia jej.

Wszystkie te momenty i przyczyny niedomagań w obrocie towarowym nie mogły być dotąd jeszcze całkowicie usunięte. Z braku danych liczbowych z osobnych badań statystycznych handlu w Generalnym Gubernatorstwie, trzeba przy lustracji życia handlowego na tym terenie cofnąć się do polskich podkładów statystycznych i starać się w drodze oceny zdobyć odpowiedni mniej więcej obraz rozpiętości i całości składu życia handlowego w Generalnym Gubernatorstwie.

Biorąc za podstawę stosunek 3:1, wynikający ze stosunku ludnościowego pomiędzy obszarem b. Państwa Polskiego a Generalnym Gubernatorstwem, przyjąć należy, że

na terenie Generalnego Gubernatorstwa czynnych jest ok. 150.000 przedsiębiorstw handlowych, zatrudniających łącznie 200.000 osób,

wliczając właścicieli przedsiębiorstw, współpracujących członków rodziny, oraz pracowników kupieckich i technicznych i robotników.

Ponieważ większa część zakładów produkcji przemysłowej b. Państwa Polskiego położona jest poza granicami Generalnego Gubernatorstwa, przyjąć można dla właściwego handlu hurtowego w Generalnym Gubernatorstwie tylko około 5.000 przedsiębiorstw, przyczem przypuszczać należy, że chodzi tu w pierwszym rzędzie o handel hurtowy pierwszej i drugiej ręki, poświęcony wyłącznie zbytowemu, mający na celu pokrywanie w większym zakresie pośrednio albo bezpośrednio zapotrzebowanie artykułów użytkowych.

Dla pozostałych gałęzi handlu detalicznego można przyjąć za podstawę relacje rozczłonkowania handlu na terenie b. Państwa Polskiego w stosunku 3:1 wobec Generalnego Gubernatorstwa.

Otrzymujemy zatem następujący obraz sytuacji:

przedsiębiorstw	
1) handel artykułami spożywczymi	ok. 70.000
2) handel towarami tekstylnymi, garderobą, futrami, skórą i obuwiem	30.000
3) handel towarami mieszk.	20.000
4) handel hurtowy	5.000
5) handel detaliczny wyrobów tytoniowych	4.000
6) handel materj. opałowymi	4.000
7) handel towarami żelaznymi	3.500
8) handel porcelaną i szkłem	1.500
9) apteki	1.500
10) księgarnie i handel materjalami piśmiennymi	1.500
11) handel detaliczny dla sprzedaży towarów bliżej nieokreślonych	8.000

Charakterystyczną cechą również i handlu w Generalnym Gubernatorstwie jest przeważanie przedsiębiorstw jednocosobowych, których stosunek do liczby ogólnej wynosi co najmniej 80%.

Odpowiedź na pytanie odnośnie udziału i wpływów żydów na tutejsze życie handlowe nastęrcza narazie jeszcze pewne trudności, ze względu na dotychczasowy brak danych liczbowych o zapoczątkowanej eliminacji wpływów żydowskich. Za czasów polskich udział żydów w życiu handlowym wynosił 80 do 90%, wobec czego na terenie Generalnego Gubernatorstwa należałoby obliczać ilość czynnych w handlu żydów na ponad 100.000 właścicieli przedsiębiorstw.

Ponieważ aparat rozdzielczy handlu hurtowego złączony bezpośrednio z produkcją, a wiążący między sobą najróżniejsze gałęzie produkcji, obecnie w dużym stopniu uwolniony został z pod wpływów żydowskich, przyjąć należy, że

element żydowski przeniósł się do mniejszych przedsiębiorstw handlowych i do handlu nielegalnego.

Aryzacja handlu znajdującego się w rękach żydowskich połączona z jednoczesną likwidacją większej części szczególnie małych i najmniejszych przedsiębiorstw handlowych, znajdujących się w rękach żydowskich, równałaby się zakrojonemu na większą skalę oczyszczeniu życia handlowego jako takiego i przyczyniłaby się do zupełnego usunięcia istniejącego jeszcze dotąd nadmiaru przedsiębiorstw handlowych.

Na wstępie tej bogatej w zagadnienia drogi reorganizacji życia handlowego w Generalnym Gubernatorstwie wylania się gospodarzo-polityczne żądanie takiego aparatu rozdzielczego, któryby dzięki swojej całości i spójności dawał bezwzględnie gwarancję tego, by stałość konstrukcji cen, do której dąży się na wszystkich odciśkach życia handlowego i gospodarczego w Generalnym Gubernatorstwie, nie została pod żadnym względem zachwiana ze

strony handlu. Aby osiągnąć ten cel i zabezpieczyć jego trwałość, konieczne jest przeprowadzenie ścisłego ujęcia życia handlowego w odpowiedzialnie związki fachowe.

Zasadniczo, po dokonaniem oczyszczeniu handlu, nie powinno żadne przedsiębiorstwo handlowe wykonywać więcej swoich czynności, któreby nie było członkiem wia-

ściwego dla danej branży związku fachowego. Jest w tym wypadku kwestją drugorzędą, czy związki te oparte będą na wzorach organizacji gospodarki przemysłowej w Rzeszy, czy też użyje się jakiejś nowej formy zrzeszenia, odpowiadającej strukturze życia handlowego w Generalnym Gubernatorstwie.

Jak zginął Igo Sym?

Warszawa, 11 marca. Jak nas informują, czynniki miarodajne w sprawie morderstwa, dokonanego na osobie Ignacego Symy, okoliczności towarzyszące zbrodni były następujące:

W dniu 7 marca 1941 r., około godziny 7.15, nieznamy osobnik, pragnąc pomówić z dyr. Symem, przybył do jego mieszkania prywatnego, przy ul. Mazowieckiej 10. Osobnik ów mówił po polsku. Szwagierka Symy, która otworzyła drzwi, przywołała Symę, który wyszedł na korytarz i zamknął za sobą drzwi. Po kilku sekundach rozległ się huk wystrzału. Podczas, gdy Sym śmiałnie traflony upadł na ziemię, sprawca zbiegł. Jako broń służył mu, według znale-

zionej łuski pocisku, polski pistolet wojskowy „FISS” kalibru 9 mm.

Dochodzenia w tej sprawie, prowadzone we wszystkich kierunkach i biorące pod uwagę wszystkie możliwości, wykazały, że mordercą Symy był niewątpliwie Polak. Motyw osobistego aktu zemsty jest wykluczony, jak również jakiejkolwiek pobudki prywatnej natury.

W związku z tem cytowane czynniki wskazują na to, że władze niemieckie uznały za konieczne ostre zarządzenia, które w wypadku powtórzenia się podobnych przestępstw, będą jeszcze bardziej zaostrożne. Kto zabija Niemca — oświadczone nam — zabija ten samem własnych rodaków.

Michał Hanenko

Marszałek Szlachty powiatu Mglińskiego gubernacji Czernigowskiej, b. Minister Dworu Hetmana P. Skoropadskiego, Obywatel ziem Czernigowskiej i Wołyńskiej, Dyrektor Dr. B. G. Witt's Nährmittelfabrik Warschau.

urodzony dnia 15 grudnia 1885 roku, zmarł dnia 5 marca 1941 roku.

Pogrzeb odbył się dnia 8 bm. z cerkwi prawosławnej w Warszawie na Woli na cmentarzu miejscowy, o czym zawiadania

FIRMA DR. B. G. WITT'S NÄHRMITTELFABRIK WARSCHAU

KRONIKA

Wstrzymanie terminów przedawnienia wynikających z prawa wekslowego i czekowego.

Kraków, 11 marca. W myśl rozporządzenia Generalnego Gubernatorstwa z dnia 1 września 1940 r., odnośnie do weksli, wystawionych przed 1 października 1939 r., obowiązuje postanowienie wstrzymania przedawnienia pretensji posiadacza weksla przeciwko indosantom i wystawcy, jak również przedawnienia pretensyj regresywnych indosantów pomiędzy sobą i przeciw wystawcy, z ważnością od dnia 1 września 1939 r. do 28 lutego 1941 r.

Podobne postanowienie obowiązuje również odnośnie do przedawnienia pretensyj regresywnych posiadacza czeku przeciwko indosantom, wystawcy i innym zobowiązanym z tytułu prawa czekowego, jak również odnośnie do przedawnienia pretensyj regresywnych zobowiązanych z mocy prawa czekowego wzajemnie pomiędzy sobą.

Nowe rozporządzenie z dnia 20 lutego 1941 r. przedłuża wstrzymanie przedawnienia wymienionych pretensyj poza termin 28 lutego 1941 r. aż do dnia 31 grudnia 1941 roku.

Ważne rozporządzenia Rządu Generalnego Gubernatorstwa.

Kraków, 11 marca. Ukazały się Dzienniki Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa Nr. 9 z dnia 28 lutego 1941 r., Nr. 10 z dnia 28 lutego 1941 r.

Z ważnych zarządzeń, jakie zawierają wspomniane dzienniki rozporządzeń, wymienić należy: 1) Drugie rozporządzenie o wstrzymaniu terminów przedawnienia prawa wekslowego i czekowego z dnia 20. II. 1941 r., ordynację taryfową dla pracowników i pracownic fizycznych w gospodarstwach leśnych z dnia 7. II. 1941 r. (Rejestr taryfowy Nr. 12/1), wreszcie zarządzenie o przystosowaniu opłat telefonicznych w Warszawie oraz w Lublinie z dnia 15 lutego 1941 roku.

Abonament Dziennika Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa zamawiać można w urzędzie wydawniczym Kraków 1, skrytka pocztowa 110. Prenumeratę

wpłacić należy na pocztowe konto czekowe Nr. 400 Warszawa.

Co ugotować?

(fem) Kraków, 11 marca. Prawdziwe zmartwienie każdej pani domu jest stwierdzenie faktu — że któryś z jej domowników cierpi na brak apetytu. Różne są powody tego objawu i nie zawsze należy przepisać im podkład chorobowy.

Brak apetytu objawia się u niektórych na skutek powtarzania się ciągle tych samych potraw, co przy dzisiejszych warunkach w zdobywaniu artykułów spożywczych spotyka się dość często. Niejednokrotnie panie domu stają przed dość skomplikowanym problemem: co ugotować, jak przyrządzić tanie i pożywne menu dla siebie i swoich bliskich?

Trudne to pytanie rozwiązuje w zupełności broszura p. Elżbiety Kiewnarskiej pt. „Sto potraw oszczędnościowych doby dzisiejszej”, która jest poważnym krokiem naprzód w kierunku dostosowania gospodarstwa domowego do potrzeb chwili obecnej.

Broszura ta doskonale zastępuje niejedną książkę kucharską, niezawsze dziś aktualną, tembardziej, że spotykamy się w niej nie tylko z rozumieniem i wybitną znajomością tematu, ale co najważniejsze z szeregiem przepisów tanich i naprawdę oszczędnościowych. Jako części składowe uwzględniamy wyłącznie produkty znajdujące się na rynku (jarzyny, warzywa, kartofle), jak również wiele sposobów przyrządzania pieczywa oraz wszelkich odmian potraw ziemniaczanych.

Zewnętrzna, bardzo estetyczna, szata broszury i stosunkowo niska cena powinna zachęcić każdą z Pań Domu do jak najszybszego kupna: „Sto potraw oszczędnościowych doby dzisiejszej”.

Nie udała ucieczka z aresztu.

Kraków, 11 marca. Przed Sądem okręgowym w Krakowie stanął Roman Nowakowski, lat 28, robotnik, kilkakrotnie karany, ostatnio przez Sąd w Łodzi na karę kilku-miesięcznego więzienia. Obecnie oskarżony on jest o dokonanie kradzieży w Brzeźnicy oraz o chęć ucieczki z tamtejszego aresztu. Nowakowski dnia 22 listopada 1940 r. wszedłszy do domu Żurka, zorientował się, że mieszkanie nie jest przez nikogo pilnowane, przeto skorzystał z nadarzającej się sposobności i zabrał 2 ubrania męskie, ma-

S. p.

JAN LEWICKI

chorąży,
opatrzony św. Sakramentami
przeszedłszy 1. 56 zmarł

Nabożeństwo żałobne
odbędzie się w kościele OO. Mi-
sjonarzy na Łobzowie w dniu
12. III. br., o godz. 7.00, na które
zaprasza Przyjaciół i Znajomych
pozostała w głębokim żalu
9644 Zona i syn.

rynarkę i kapelusz, w zamian zostawiają już mocno zniszczone swoje ubranie. Wyszedszy stamtąd, wszedł do furmanki, jedzącej do Krakowa i tutaj sprzedał skradzione rzeczy po bardzo niskiej cenie. Przypadek jednak zdarzył, że w Krakowie zaużył go sąsiad poszkodowanego, a wiedząc już o dokonanej kradzieży, spowodował jego zatrzymanie jako podejrzanego. Przy Nowakowskim znaleziono dokumenty poszkodowanego, wobec tego został odstawiony do aresztu w Brzeźnicy. Po drodze próbował kilkakrotnie ucieczki. Osadzony w areszcie gminnym zdołał uwolnić się z kajdan i przy pomocy deski z tapczana, wybił futrynę okienną z kratami, w celu ucieczki, w ostatniej chwili jednak temu przeszkodzone.

Sąd po rozpatrzeniu sprawy, przesłuchaniu świadków, których zeznania dla oskarżonego nie były korzystne, wydał wyrok skazujący oskarżonego na 14 miesięcy więzienia, 80 zł. grzywny i poniesienie kosztów sądowych.

(Jo) ADRESY APTEK dyżurujących dzisiejszej nocy w Krakowie: Krowoderska 74, tel. 149-56; Adolf Hitler Platz 22, tel. 137-04; Gertrudy 1, tel. 136-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierza W. 78, tel. 154-55; Szczepańska 1, tel. 104-02; Senatorska 5, tel. 135-78; Rakowiecka 12, tel. 114-08; Brodzińskiego 1, tel. 221-80.

STAN WODY NA WISLE wynosił w dniu 11 marca w Krakowie 424, a w Zawichoście 468.

Z prowincji.

Poczwartowane zwłoki na moście.

Dróżnik kolejowy ze stacji Piotrków, w czasie obchodzenia rejonu, znalazł na torze kolejowym linij Piotrków-Koluszki poczwartowane zwłoki mężczyzny. Kolejarz zaalarmował natychmiast władze policyjne, które wszczęły dochodzenia.

Okazało się, że denatem jest 32-letni Jan Derendasz, pochodzący ze wsi Kiełczówka. Wymieniony znany był w okolicy jako złodziej kolejowy, kradnący węgiel z kolejowych transportów węgla. Krytycznego dnia Derendasz po przepitej nocy udał się w stanie nietrzeźwym na tory kolejowe, przyczem porwany został przez nadjeżdżający pociąg i zabity na miejscu.

Wyrodna matka pogrzewała żywcem ewoje dziecko.

26-letnia matka Leokadia Nowosad z Zawady pow. Zamość, urodziła, nie zdradzając się nikomu, nieślubne dziecko, które natychmiast po urodzeniu wyniosła na podwórze i wrzuciła do gnojówki, przykrywając je nawozem. Sąsiedzi znaleźli po pewnym czasie noworodka, który wciąż jeszcze żył. Dziecko mimo zabiegów, zmarło po kilku godzinach. Policja aresztowała wyrodna matkę, osadzając ją w więzieniu.

Niemcy-Szwajcaria w płcie nożnej 4:2.

Sztuttgart, 11 marca. Na stadionie w Sztutgarcie rozegrano pierwszy tegoroczny międzynarodowy mecz piłkarski między Niemcami a Szwajcarią, zakończony zwycięstwem Niemiec w stosunku 4:2 (1:1).

Do paury obydwie drużyny grały równorzędnie, a nawet Szwajcarzy posiadali lekką przewagę. Po pauzie natomiast sytuacja uległa zasadniczej zmianie. W ciągu ośmiu minut Niemcy strzelili trzy bramki i zapewnili sobie prowadzenie 4:1, którego Szwajcarzy już nie zdołali wyrownąć, strzelając zaledwie jedną bramkę.

13 narodów na zawodach akademickich w Kitzbühel.

(8) Kitzbühel, 11 marca. Z racji odbywających się w Kitzbühel narciarskich zawodów studenckich, zorganizowanych przez kierownictwo organizacji młodzieży Rzeszy, w których to zawodach wzięły udział ekipy narciarskie z 13 krajów, przywódcą młodzieży Rzeszy dr Scheel podejmował przedstawicieli organizacji młodzieży akademickiej zaprzyjanych krajów, wśród których obecni byli reprezentanci delegacji z Bułgarii, Danii, Finlandji, Flandrii, Słowacji, Holandji, Włoch, Japonji, Norwegji, Rumunji, Szwecji, Hiszpanji i Węgier.

W przemówieniu, jakie przy tej okazji dr Scheel wygłosił do obecnych, nadmieniał on, iż niezwykle serdecznie wita ich udział w narciarskich zawodach w Kitzbühel, ponieważ jest to przyczynkiem do nowego porządku europejskiego i światowego, którego zwycięski pochód obecnie się rozgrywa.

BOHDAN KARELSKI.

Jacht „Aurora“ zatonał...

8)

— Dość tego! — zawołał — jak będziemy wszyscy gadać, to do niczego nie dojdziemy. Znajdujemy się w tej chwili o 300 mil od wybrzeża Ameryki i to w okolicach, przez które nie przebiega żadna z regularnych linii okrętowych. Musimy sobie sami dać rady, gdyż na obcą pomoc nie możemy liczyć. Jak przedstawia się sprawa z maszynami?

— Narazie wszystko w porządku — zaraportował usmarowany oliwą osobnik. — Ale jak tak dalej pójdzie to nie wytrzymają. Poza to jest kłopot z przemieszczeniem węgla. Woda dostała się do składu z węglem. Trzeba brodzić niemal po kolana.

— Macie przecież tych dwóch, oo to chcieli jechać na gape.

— To też oni robia, ale przecież to nad siły ludzkie pracować 24-godziny na dobę.

— Niech pracują, dopóki nie zdechną. Odechcą się im szmuglować się na gape.

— A ja proponuję — wtrącił się mały, krępy marynarz — abyśmy opuścili ten przeklęty statek. Trochę się znam na morzu. Ten okrętek to zabawka, a nie poważny statek. Zatonie lada chwila i wtedy będzie gorzej. Lepiej nie czekać.

— Czem się uratujecie?

— Szalupami. Mamy trzy szalupy z motorami, może nam się uda dotrzeć gdzieś, gdzie kursują ludzkie okręty i te nas uratują.

— Uratują, aby nas potem zamkli.

— Niema obawy. Już tam sobie damy rady.

— Ciemno jest tak, że nie potrafimy przy takiej fali spuścić łodzi — oponował jeden z gromady. — Ja tam wolę czekać do świtu. Może to piekło się uspokoi.

— To słuszna rada — oświadczył najstarszy rangą. — Poczekamy do świtu a tymczasem musimy zrobić w tył zwrot i próbować zbliżyć się do wybrzeża.

— Pod wiatr? Nie dasz rady. Lepiej jechać tak, jak wiatr niesie.

— Dosyć gadania. Będzie tak, jak ja każę. Jedziemy do świtu, a potem zobaczymy, albo pojedziemy dalej, albo wsiądziemy w szalupy i jazda w świat.

A burza nie ustawała. Okręt kołysał się straszliwie, bałwany przewalały się przez pokład, zmiatając co tylko znalazły na drodze. Wewnątrz okrętu ludzie gromadzili się koło siebie, szeptać. Niektórzy żegnali się nabożnie. Ten i ów mrucał pod nosem, że to widocznie kara Boska za zbrodnie, którą popełnili. Złe spojrzenia biegły raz poraz ku kapitanowi, którego uważano za odpowiedzialnego za to nieszczęście.

Wreszcie zaczęło się wyjaśniać. O słońcu oczywiście nie było mowy, tyle tylko, że można było zobaczyć okolicę na kilkanaście metrów. Potem robiło się coraz jaśniej i wreszcie poprzez strugi deszczu zobaczyć można było szalejące morze. Okrętek szedł coraz ciężiej, można było wyczuć, że idzie resztką sił swych maszyn.

Około godziny 3ej gromada ludzi wysypała się na pokład. Oceniali sytuację, ale na widok bałwanów miny ich wydu-

żały się coraz bardziej. Odważniejsi domagali się próby wypłynięcia na morze na szalupach ratunkowych, inni, trwoźniejsi, byli zdania, że lepiej jeszcze jakiś czas poczekać. Wątpliwości zostały przerwane przez człowieka, który właśnie wybiegł z pod pokładu.

— Woda wdziera się do komory maszyn! Uciekajmy!

Ten okrzyk przesądził sprawę. Kapitan okrętu — zorganizował natychmiast spuszczenie szalup na morze. Nie była to łatwa sprawa. Olbrzymie fale, podbiegające do okrętu co chwila, groziły natychmiastowym rozbięciem łodzi i śmiercią, siedzącym w niej ludziom. Wreszcie po długich zabiegach jedna z szalup wyładowana kilkunastu ludźmi i ich skromnym dobytkiem, odbiła od okrętu. Po chwili zniknęła w odmętach burzy. Nadeszła kolej na drugą. W niej zmieściła się znowu paczka marynarzy. Gdy wreszcie i tym udało się szczęśliwie odbić, spuszczone na morze trzecią i ostatnią łódź. W niej także znalazł się kapitan okrętu. Gdy po godzinie deszcz przestał nieco padać, okręt pozabawiony załogi bezzadnie kołysał się na falach, zanurzając się coraz bardziej w odmętach.

W kotłowni jachtu zrobiło się cicho. Jeszcze przed chwilą gonili tu ludzie, sprzeczali się ze sobą, a teraz przeraźliwa cisza dzwoniła w uszach. Dwaj ludzie, zajęci dosypywaniem węgla do pieców, przerwali swą pracę.

— Słuchajno — odezwał się jeden z nich. — Coś mi się ta cała sprawa nie podoba. Gdzie podziałą się ta cała banda?

— Widocznie poszli na śniadanie.

— Tobie tylko jedzenie w głowie. By-

łoby ich słychać nad głową. Nie to coś gorszego. Chodźmy zobaczyć.

Obydwaj wymknęli się z kotłowni. Nikt ich nie zatrzymywał. Na korytarzu woda chlupotała pod nogami. Wogóle wody wszędzie było pełno. Myny obydwoh wydużały się. Otwierali jedne drzwi za drugimi. Wszędzie było pusto. Przeszli wreszcie do kuchni. I tam nie było nikogo. W sąsiedniej stolowni zostali porzucane naczynia, tu i ówdzie niedopita filiżanka z kawą, czy nadgryziony kawałek suchara. Przerazenie zaczęło się malować na twarzy obydwoh mężczyzn. Rzucili się ku schodom, wiedzącym na pokład. Przez chwilę musieli walczyć z drzwiami, a gdy wreszcie udało się im je otworzyć — olbrzymi bałwan chlupnął im woda w twarz. Cofnęli się, ale po chwili znowu uchylili drzwi. Teraz udało się. Wydostali się na pokład, ale nigdzie nie było żywego ducha. Trzymając się poręczy i lin przebrnęli przez potoki wody, szukając kogoś z załogi.

Dopadli do kajuty kapitańskiej. I tam nie było nikogo. Zbiegli z powrotem pod pokład, zamykając starannie drzwi za sobą. Pod pokładem było przynajmniej zacisznie i spokojnie. Otrzępali się z wody. Ponieważ dawał się im we znaki głód, przeto skierowali się do kuchni. Wyszukali jakieś jedzenie i spokojnie pożywali się przy stole.

— No tak — odezwał się jeden z nich. — Ale co teraz? Te szczyry opuściły nas. Co będziemy teraz robili?

— Nie pozostaje nam nic innego do roboty, jak tylko czekać na jakiś cud. Może jakiś okręt zobaczy nas?

(Ciąg dalszy nastąpi).

OBWIESZCZENIA URZEDOWE

Obwieszczenie

Rozporządzeniem Szefa Dystryktu Krakowskiego z dnia 3 marca 1941 roku postanowiono z mocą natychmiastową utworzenie żydowskiej dzielnicy miasta. Stosownie do tego zarządzenia zobowiązani są wszyscy żydzi, mieszkający poza obrębem nowo utworzonej dzielnicy, pod rygorem przymusowego wysiedlenia opuścić swe dotychczasowe mieszkania do dnia 20 marca 1941.

W związku z tem podaje do publicznej wiadomości, że żydzi przenoszący się do żydowskiej dzielnicy oddawać mają swe mieszkania stróżom lub zarządcom domu w należyty porządku i bez uszkodzeń.

O ile stwierdzi się, że żydzi nie uczynią zadość temu nakazowi, to wówczas poza wszczęciem kroków sądowych cywilnych i karnych, liczyć się muszą na wysiedlenie z terenu miasta Krakowa.

Kraków, dnia 8 marca 1941 roku.

Szef Dystryktu Krakowskiego
Wydział Treuhand Aussenstelle
podp. Dr Brannegg

Co grają w kinach?

Kinoteatr „WANDA“

Kraków, ul. św. Gertrudy 3

wyświetla do czwartku dnia 13-go b. m. nowy film p. t.:

TACY SĄ MĘŻCZYŹNI

W rolach głównych:
Hertha Feller
Hans Söhnker
Paul Hörbiger
Hans Olden

WĘGLE do elementów elektrycznych

(6x56 m/m) dostarczamy natychmiast ze składu
O/H J. SFOCIŃSKI, ST. WĘŻYK I SKA,
Warszawa, ul. Mazowiecka 7, tel. 854-33, 663-99.
1578k

Uwaga!

Zbieracze (Dostawcy) firmy „RAVO“

wszystkie czerwone opaski są od dziś nieważne, nowe opaski innego koloru można otrzymać w biurze przy ul. Starowińskiej 89. „Ravo“, właśc. Walter Rotter.

Lokali poszukują

DYREKTOR wiadomości z żoną poszukuje 2 do 3 pokoi urządzonych z łazienką — wzrost lub jako sublokator. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9500“.

SOLIDNY poszukuje niekremowanego meblowanego pokoju. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9648“.

MALŻENSTWO wypłacalne poszukuje pokoju komfortowego w Dzielnicy Żydowskiej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9641“.

NIEMIECKI urzędnik kolejowy poszukuje ładnego meblowanego pokoju, możliwie z częścią w łazience, w okolicy placu Matejki. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9639“.

POKOJU czystego, niekremowanego, 6-8 m. kw., 2 łóżka, w Krakowie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 9778“.

NIEMIECKIEGO wyuczam za 2-3 miesi. Długa 38/29a. 7778

KONCES. Kursy kroju i szycia „Józefina“ zostały przeniesione na ul. Tarłowską 10 (przecznica Zwierzyniecki). Wpisy codziennie do 7-jej wieczór. 9692

NIEMIECKIEGO uczę indywidualnie, szybko: św. Filipa 8/4. 9671

STENOGRAFIJ, NIEMIECKIEGO, ROSYJSKIEGO, angielskiego u dziela pedagog metoda oksfordzka. — Gwarancja. Długa 5, m. 6. 9519

GABINET dentystryczny zaraz do objęcia Klientela, prowadzona przez: Kabanę, Kraków, Smoleńsk 2. 9743

WYWIADY handlowe, prywatne; wykonuje dyktando biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9528

ZŁOTE, SREBRNE PRZEDMIOTY grawiurę rytowniczą — Tadeusz Prochwicz, Kraków, Grodzka 5, oficyna i pietro. 9497

WYWIADY handlowe, prywatne; wykonuje dyktando biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9528

WYWIADY handlowe, prywatne; wykonuje dyktando biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9528

WYWIADY handlowe, prywatne; wykonuje dyktando biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9528

WYWIADY handlowe, prywatne; wykonuje dyktando biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9528

WYWIADY handlowe, prywatne; wykonuje dyktando biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9528

WYWIADY handlowe, prywatne; wykonuje dyktando biuro — Grelaka, Kraków, Długa 28. 9528

STAROWIŚLNA

te adres Elektrycznej kopjowni planów. 9501

CHIROMANTKA Wielopole 26/8 — przyjmuje codziennie popołudniu. 9523

MASZYNY do pisania, rachowania naprawa pracownia mechaniczna Władysława Zygmunta, Kraków, Gołębia 10. 9561

PRACOWNIA TORB BŁYSKAWICZNYCH, walczy, przyjmuje zamówienia, reperacje. Dajwór 16, II podwórze, I. p. 1602k

POCZOCHY nadrabia oczka, swetry, getry — wyrabia z dostarczonego materiału. — Prządka, Karmieloka 8. 9408

JANUSZ kosząca Olek, proszę, przyjdź do Rodziców. 1645k

FILATELISCI UWAGI! Możliwe otrzymać pożyczkę, nie pobierając się swoich zbiorów. Szacowanie zbiorów. Bezpłatne porady dla początkujących wszelkiego rodzaju. Wyciąg — zachować — zawsze ważny! — Birna Borowiec, Kraków, Grodzka 1. 9797

PODANIA, prochy, wszelkie tłumaczenia na niemiecki, załatwia: **FLORJAŃSKA** 55. 1621k

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

PODANIA, tłumaczenia, wykonuje Biuro Grelaka, Kraków — Długa 28. 9589

Szkołki drzew owocowych

dóbr Gumiska k/Tarnowa

polecają do sprzedaży wiosennej

drzewka owocowe, głównie jabłonie mrozo-odporne. — Drzewka olejowe i ozdobne wszelkiego gatunku. Cenniki na żądanie bezpłatnie.

Papier — przybory piśmienne

1438k

Hurtownia

SZ. NEUMAN

Zarząd Komisyjny

Kraków, ul. Dietla 53, telefon 110-11.

MEKSYK

w odczynie ekspansji Stanów Zjednoczonych. W stolicy Bułgarii. Walka z gruźlicą. Szkoła techników. Dzieje domu. Tydzień w ilustracji. Ze sceny i estrady. Nowele. Powieść. Kącik lekarski. Rozrywki umysłowe. Humor.

Oto treść Nr 10

ILUSTROWANEGO TYGODNIKA

7 DNI

Wszędzie do nabycia. Cena 50 gr.

Red. i Adm.: Warszawa, Marszałkowska 3

NIEMKA

poszukuje zarządcę centrum miasta i wgl. 2 czystych, dobrze meblowanych pokoi z możliwością korzystania z łazienki i kuchni.

Zgłoszenia pod „Nr. 1637k“ do Gońca Krakowskiego, Kraków. 1637k

Zamienię Lokal sklepowy

przy ul. Limanowskiego 48 (obecnie w ghetto), frontowy o 3-ch ubikacjach, z urządzeniem przystosowanym do prowadzenia handlu kolonialnego, papierniczego etc. na lokal również frontowy tych samych mniej więcej rozmiarów, dla celów handlowych — w Krakowie.

Zgłoszenia: Tabakverlag, Krakau. Kasinogasse 6 (Bracka 6). 1611k

Krem MALINA

Przebieganie w skórze

Nr. 1. USUNIA PIEGI, PŁAMY I T.P.

Nr. 2. IDEALNIE PIELEGNUJE CERĘ.

Płyty budowlane

w ładunkach wagonowych dostarcza natychmiast

„UNIVERSAL“

Kraków, Starowińska 28. Telefon 129-37.

Wolne posady
NATYCHMIAST poszukujemy do fabryki obuwia rutynowanego...

POSZUKUJE OD ZARAZ
gospodarza doświadczonego, bezwzględnie uczciwego...

BIELIŻNIARKA
poszukuje pracy w pierwszorzędnej firmie...

DOM JEDNORODZINNY
wolny, z dużym ogrodem, krzakami, przy przedmieściu...

FILATELISTOM
uzupełnienia - kupujemy komisji wysła: „Mundus“...

WSZYSTKOC
kupuję Krupnicą 14/5. 9661
POMPE
z motorkiem 0 75 do ciągnięcia wody...

PARCELA
komplet 1 morg przy stacji Mydlniki, 3 km. od tramwaju...

HARMONJE
poczęło Hohner - racze Sopran, - Settimio-Soprano...

MASZYNE
do pisania niemiecko-ukraińską nowa, sprzedam 450 zł...

KWASY
amoniak, formalina, sialmiak, farby, rozpuszczalniki...

CZARNA
sukienki wieczorne, sary, sprzedam. Złogostawia: Pedzi...

NOCLEGI
Wielopole 13, m. 4, I. p. 9609
NOCLEGI
Dieta 17/2. 9688